



BEZGEK

Yabancılara Türkçe Öğretimi Dergisi
Journal of Teaching Turkish Language to
Foreigners

Araştırma Makalesi

Cilt 2 (2023) Sayı 4 261-276

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenlerin Üretimsel Dil Öz Yeterliklerinin İncelenmesi*

Examining the Productive Language Self-Efficacy of Students Learning Turkish as a Foreign Language

Serkan Demirel¹  Nezir Temur² 

Demirel, S. ve Temur, N. (2023). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin üretimsel dil öz yeterliklerinin incelenmesi. *Bezgek Yabancılara Türkçe Öğretimi Dergisi*, 2(4), 261-276. <http://dx.doi.org/10.56987/bezgek.1390543>

Makale Hakkında

Geliş Tarihi: 14.11.2023
Kabul Tarihi: 23.11.2023
Yayın Tarihi: 15.12.2023

Anahtar Sözcükler

Yabancı dil olarak Türkçe
Öz yeterlik
Öz yeterlik inancı
Üretimsel dil becerileri

Öz

İnsanlar, öz yeterlik inançlarını ihtiyaç duydukları her alanda kullanabilir. Mesleki alan, kültürel alan, eğitim alanı, spor etkinlikleri bunlardan birkaçıdır. Öz yeterliğin kullanıldığı alanlardan biri de dil öğrenimidir. Dil becerileriyle öz yeterlik arasında birbirini destekleyen bir ilişki vardır. Benzer şekilde konuşma öz yeterliği ile yazma öz yeterliği de birbirini etkileyebilir. Üretimsel dil öz yeterliği, dilin anlatma yönü olan konuşma ve yazma becerisiyle ilgili öz yeterliktir. Bu çalışmada yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin konuşma öz yeterlikleri ile yazma öz yeterliklerinin ne düzeyde olduğu araştırılmıştır. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırma grubunu Sakarya Üniversitesi TÖMER’de B2 düzeyinde eğitim alan 41 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda öğrencilerin konuşma öz yeterlikleri ve yazma öz yeterliklerinin ortalamasının üzerinde olduğu ancak yüksek olmadığı tespit edilmiştir. Konuşma öz yeterliği ve yazma öz yeterliği ile cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Konuşma öz yeterliği ortalaması en yüksek olan öğrencinin geldiği ülke Çad, konuşma öz yeterliği ortalaması en yüksek olan öğrencinin ana dili Fransızca, yazma öz yeterliği ortalaması en yüksek olan öğrencilerin geldiği ülke Filistin, yazma öz yeterliği ortalaması en yüksek olan öğrencilerin ana dili Urduca’dır. Korelasyon analizi neticesinde konuşma öz yeterliği ile yazma öz yeterliği arasında orta kuvvette ($r = .573$), anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p < .05$).

Article Info

Received: 14.11.2023
Accepted: 23.11.2023
Published: 15.12.2023

Keywords

Turkish as a foreign
language
Self-efficacy
Self-efficacy belief
Productive language
skills

Abstract

People can use their self-efficacy beliefs in any area they need. Professional, cultural, educational areas, and sports activities are a few of them. One of the areas where self-efficacy is used is language learning. There is a mutually supportive relationship between language skills and self-efficacy. Similarly, speaking self-efficacy and writing self-efficacy may affect each other. Productive language self-efficacy is a kind of self-efficacy related to speaking and writing skills, which are the expressive aspects of language. This study investigates the level of speaking self-efficacy and writing self-efficacy of students learning Turkish as a foreign language. The research is a survey study, one of the quantitative research methods. The research group consists of 41 students at the B2 Turkish level at Sakarya University TÖMER. The research results show that the learners' speaking self-efficacy and writing self-efficacy are above average but not high. Also, there is no significant relationship between speaking and writing self-efficacy and gender.

* Bu çalışma 1. yazar tarafından 2. yazar danışmanlığında “Yabancılara Türkçe Öğretimine Yönelik Metin Odaklı Yaklaşımla Hazırlanan Materyallerin Üretimsel Dil Becerilerine Etkisi” başlıklı doktora tezi kapsamında hazırlanmıştır.

¹ T.C. Millî Eğitim Bakanlığı, Sakarya, Türkiye. muallimserkan@hotmail.com

² Gazi Üniversitesi, Ankara, Türkiye. ntemur@gazi.edu.tr

Bezgek Yabancılara Türkçe Öğretimi Dergisi, 2(4), 2023, 261-276, TÜRKİYE



The country from which the student with the highest speaking self-efficacy average comes is Chad, the native language of the student with the highest speaking self-efficacy average is French, the country from whom the learners with the highest writing self-efficacy average come is Palestine, and the native language of the learners with the highest writing self-efficacy average is Urdu. As a result of the correlation analysis, there is a medium strength ($r = .573$), significant relationship between speaking self-efficacy and writing self-efficacy ($p < .05$).

Giriş

Öz yeterlik, (Bandura, 1997, s. 3) tarafından belirli kazanımlar elde etmek için eylemleri düzenleme ve uygulama konusunda kişinin yeteneklerine olan inançları olarak tanımlanmıştır. Bandura'ya (1997, s. 80) göre insanların kişisel yeterlikleriyle ilgili inançları, kendi bilgilerinin önemli bir yönünü oluşturur. Öz yeterlik inançları, dört temel bilgi kaynağından elde edilebilir. Bunlar:

- Deneyimler
- Dolaylı deneyimler (Gözlemler)
- Sözlü ikna
- Psikolojik durum

Kişisel deneyimler, öz yeterlik inançlarının en etkili kaynağıdır. Bir kişi söz konusu göreve ilgi duyuyorsa benzer veya aynı görevleri tamamlamayı başardıysa öz yeterliği yüksek olacaktır. Dolaylı deneyimler, yeterliklerin aktarımı ve başkalarının kazanımlarıyla karşılaştırarak kişinin inançlarını değiştirmesi olarak tanımlanmaktadır. Dolaylı deneyimler, öz yeterlik inançlarında ikinci en büyük etki kaynağıdır. Öz yeterlik, kişinin akranlarının söz konusu görevi başarıyla yerine getirmesini gözlemlediğinde ortaya çıkar. Üçüncü öz yeterlik kaynağı kişinin belirli yeteneklere sahip olduğuna dair sözlü ikna ve sosyal etkidir. Akranlar cesaretlendirilerek etkilenebilir. Son öz yeterlik kaynağı psikolojik durumlardır. Psikolojik durum; insanların yeteneklerinin, güçlerinin ve işlev bozukluğuna karşı savunmasızlıklarının kısmen değerlendirilmeleri olarak tanımlanmaktadır. Olumlu deneyimler, öz yeterliği daha fazla artırmaktadır. Bu durum sonraki görevlere karşı bir istek ve bu görevleri başaracağına dair döngüsel bir ilişki meydana getirir (Bandura, 1997 aktaran Leeming, 2017).

İnsanlar, öz yeterlik inançlarını her alanda kullanabilir. Mesleki alan, kültürel alan, eğitim alanı, spor etkinlikleri bunlardan birkaçıdır. Öz yeterliğin kullanıldığı alanlardan biri de dil öğrenimidir. Dil becerileriyle öz yeterlik arasında birbirini destekleyen pozitif yönde ilişki vardır. Öz yeterliği yüksek olan öğrencilerin kaygı düzeyi daha az olduğu için topluluk önünde daha başarılı konuşma gerçekleştirebilir. Bununla beraber konuşma becerisini gerçekleştirmek için bilgi ve beceri sahibi olmayan biri öz yeterliği yüksek olsa da başarılı olması beklenmemelidir (Hamzadayı, 2021, s. 99). Yabancı dil öğrenme sürecinde öz yeterlik öğrenci, öğretici, dil öğrenme görevleri bağlamında açıklanmıştır. Öğrenci bağlamında öğrencinin dil öğrenmeye açık olması, sınıf içi iletişimde bulunması öz yeterlik inançlarıyla doğru orantılıdır. Öğretici bağlamında öğreticiler, öğrencileri cesaretlendirmeli, onlara pozitif sınıf iklimi oluşturmalarıdır. Dil öğrenme görevleri bağlamında görev ve etkinliklerin öğrencilerin düzeyine uygun olması, ders anlatımına yönelik yöntemlerin konuya ve öğrencilere uygun olması, katılımcı bir sınıf ortamının sağlanması öz yeterlik inançlarını artıracaktır (Şengül, 2020, s. 93).

Mills (2014) yabancı dil edinmede dil öğrenenlerin kendilerini yetkin ve yetenekli hissetmelerini sağlamak için öz yeterlik inançlarının geliştirilmesinin önemli olduğunu belirtir. Yabancı dil öğrenenlerin öz yeterlik inançlarını geliştirilebilmesi için şunları önermiştir:

1. Öğrenciye göre öğretim seçenekleri olmalı,
2. Dört öz yeterlik kaynağını esas alan müfredat hazırlanmalı,

3. Strateji ve ilişkilendirme eğitimi olmalı,
4. Öz yeterlik ölçütleriyle inançları; görev ve alana uygun tasarlanmalı, bunlar eğitimler tarafından takip edilmelidir.
5. Öğretmenler hem sınıf içinde hem de sınıf dışında öğrencilerin yabancı dil becerilerine olan inançlarını artırarak öğrencilerin öz yeterlik inançlarını geliştirebilirler (s.19).

Mills (2014); Şengül (2020); Hamzadayı (2021) öz yeterlikle ilgili çalışmalarında ortak noktalar vardır. Mills (2014) öğrenciye uygun öğretim seçenekleri olmalı önerisine Hamzadayı (2020) öğrencilerin öz yeterlik düzeyleri belirlendikten sonra bireyselleştirilmiş konuşma görevlerinin verilmesi gerektiğini, Şengül (2020) görev ve etkinliklerin öğrencinin seviyesine uygun olması, ders anlatımına yönelik yöntemlerin konuya ve öğrencilere uygun olması gerektiğini belirtmiştir. Mills (2014) öz yeterlik inançlarının eğitim tarafından izlenmesi gerektiği önerisine Hamzadayı (2021) öğretmenlerin öğrencilerin konuşmalarını kayıt altına alarak konuşmalarında başarılı yönleri öne çıkarmalarını gerekirse sınıf ortamında bu kaydın izletilmesi gerektiğini, Şengül (2020) öğrencilerin öğrencileri cesaretlendirmesi gerektiğini ifade etmiştir. Mills (2014) strateji eğitimlerine yönelik önerisine Hamzadayı (2021) öğretimsel uygulamalarda akran etkileşimin ön planda olduğu teknik ve yöntemlerin tercih edilmesi önermiştir. Mills (2014) dört öz yeterlik kaynağını (Bandura, 1997, s. 80) esas alan müfredatın disiplinler arası bir çalışmayla hazırlanması gerekmektedir. Bu çalışmayı dil eğitimcileri, eğitim bilimciler, toplumbilimciler, ruhbilimcilerin ya da ilgili alan uzmanları bir araya gelerek oluşturulabilir.

Bu çalışmanın amacı Türkiye’de yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin konuşma öz yeterlikleri ile yazma öz yeterliklerinin ne düzeyde olduğunu belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Konuşma ve yazma öz yeterlik ölçüğünden alınan puanlara göre öğrencilerin konuşma ve yazma öz yeterlik düzeyleri nedir?
2. Konuşma ve yazma öz yeterliği ile cinsiyet arasında anlamlı fark var mıdır?
3. Konuşma ve yazma öz yeterlik ortalamalarının ülkelere göre düzeyleri nedir?
4. Konuşma ve yazma öz yeterlik ortalamalarının ana dillere göre düzeyleri nedir?
5. Öğrencilerin konuşma öz yeterlikleri ile yazma öz yeterlikleri arasında ilişki var mıdır?

Yöntem

Araştırma Modeli

Bu araştırmanın modeli, nicel araştırma yöntemlerinden tarama modelidir. Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin üretimsel dil öz yeterlikleri çeşitli değişkenler bakımından incelendiği için bu model tercih edilmiştir. “Tarama modeli geçmişte ya da hâlen var olan bir durumu var olduğu şekliyle ortaya koymayı amaçlayan araştırma yaklaşımıdır” (Karasar, 2012, s. 77).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Sakarya Üniversitesi TÖMER’de B2 düzeyinde eğitim gören 41 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışma gruplarının seçilmesinde amaçsal örneklemeden ölçüt örnekleme kullanılmıştır. Ölçüt örnekleme yöntemi, önceden belirlenmiş bir dizi ölçütü karşılayan bütün durumların çalışılmasıdır. Sözü edilen ölçüt veya ölçütler araştırmacı tarafından oluşturulabilir veya önceden hazırlanmış ölçüt listesi kullanılabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2021, s. 120). Katılımcı



öğrencilerin B2 düzeyinde olması araştırmacının ölçütüdür. Çalışmaya katılan öğrencilere ilişkin bilgiler aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 1. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Cinsiyetlerine İlişkin Bilgiler

Cinsiyet	N	%
Kız	17	41.5
Erkek	24	58.5
Toplam	41	100

Araştırmaya katılan kız öğrenci sayısı 17, erkek öğrenci sayısı 24 olmak üzere araştırmada toplam 41 öğrenci bulunmaktadır. Kız öğrencilerin oranı %41.5, erkek öğrencilerin oranı %58.5'tir. Erkek öğrenciler kız öğrencilerden 7 fazladır.

Tablo 2. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Geldikleri Ülkelere İlişkin Bilgiler

Ülkeler	N	%
Afganistan	1	2.4
Çad	1	2.4
Endonezya	10	24.4
Filistin	2	4.9
Irak	2	4.9
İran	2	4.9
Kazakistan	1	2.4
Malezya	1	2.4
Pakistan	4	9.8
Sudan	1	2.4
Suriye	5	12.2
Suudi Arabistan	3	7.3
Ürdün	3	7.3
Yemen	5	12.2
Toplam	41	100

Araştırmaya 14 farklı ülkeden öğrenci katılmıştır. En çok öğrenci %24.4 ile Endonezya, 12.2 ile Yemen, %12.2 ile Suriye'den katılmıştır.

Tablo 3. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Ana Dillerine İlişkin Bilgiler

Ana Dili	N	%
Arapça	21	51.2
Endonezce	10	24.4
Farsça	2	4.9
Fransızca	1	2.4
Özbekçe	2	4.9
Peştuca	1	2.4
Rusça	1	2.4
Urduca	3	7.3
Toplam	41	100

Araştırmaya katılan öğrencilerin ana dilleri 8 gruba ayrılmıştır. Öğrencilerin %51.2'si Arapça, %24.4'ü Endonezce konuşmaktadır. Araştırmaya katılan öğrencilerin yarısından fazlası Arapça konuşmaktadır. Arapça ve Endonezce konuşanlar çalışma grubunun %75'ini, diğer diller %25'ini oluşturmaktadır.

Tablo 4. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin İkamet Sürelerine İlişkin Bilgiler

Süreler	N	%
1 yıldan az	32	78.0
1-2 yıl arası	5	12.2
3 yıl ve üzeri	4	9.8
Toplam	41	100

Araştırma katılan öğrencilerin Türkiye’de ikamet süreleri incelendiğinde 32 öğrenci 1 yıldan az, 5 öğrenci 1-2 yıl arası, 4 öğrenci 3 yıl ve üzeri Türkiye’de ikamet etmektedir. Kişisel bilgi formunda 2-3 yıl arası seçenek olmasına rağmen işaretleyen öğrenci bulunmamaktadır.

Tablo 5. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Türkçe Öğrenme Sürelerine İlişkin Bilgiler

Süreler	N	%
1 yıldan az	38	92.7
1-2 yıl arası	2	4.9
3 yıl ve üzeri	1	2.4
Toplam	41	100

Araştırma katılan öğrencilerin Türkçe öğrenme süreleri incelendiğinde 38 öğrenci 1 yıldan az, 2 öğrenci 1-2 yıl arası, 1 öğrenci 3 yıl ve üzeri Türkçe eğitim almıştır. Kişisel bilgi formunda 2-3 yıl arası seçenek olmasına rağmen işaretleyen öğrenci bulunmamaktadır.

Veri Toplama Araçları

Veri toplama araçları olarak; öğrencilerin kişisel bilgilerini tespit etmek için araştırmacı tarafından hazırlanan Kişisel Bilgi Formu, öğrencilerin konuşma öz yeterlik düzeylerini tespit etmek için [Sallabaş \(2013\)](#) tarafından geliştirilen Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenler İçin Konuşma Öz Yeterlik Ölçeği, öğrencilerin yazma öz yeterlik düzeylerini tespit etmek için [Büyükkiz \(2011\)](#) tarafından geliştirilen Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenler İçin Yazma Becerisi Öz Yeterlilik Ölçeği kullanılmıştır.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler için konuşma öz yeterlik ölçeği 7’li likert modeliyle düzenlenmiştir. Ölçekte bulunan ifadeler için bana hiç uygun değil 1 ile tamamen bana uygun 7 biçiminde derecelenmiştir. Ölçekte 2 faktör, 19 madde bulunmaktadır. Öğrencilerin toplamda ölçekten alabilecekleri en yüksek puan 133, en düşük puan 19’dur. Ölçeğin geçerlilik ve güvenilirlik analizleri yapılmış, analizden elde edilen değerler ölçeğin iyi bir uyum gösterdiğini ve Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere uygulanabilir olduğunu göstermiştir [$\chi^2(147, N=86) = 224.52, p<.000, RMSEA= .079, S-RMR= .049, GFI= .78, AGFI= .72, CFI= .98, NNFI= .98, IFI=.98$]. Konuşma öz yeterlik ölçeğinin maddelerine ilişkin Cronbach Alfa katsayısı $\alpha= .974$ olarak bulunmuştur. Bu sonuç ölçeğin yüksek güvenilirliğe sahip olduğunu göstermektedir ([Kalaycı, 2006](#)).

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler için yazma becerisi öz yeterlilik ölçeği 16 maddelik 7’li likert modeliyle düzenlenmiştir. Ölçekte bulunan ifadeler için katılmıyorum 1 ile katılıyorum 7 biçiminde derecelenmiştir. Öğrencilerin toplamda alacakları en yüksek puan 112, en düşük puan ise 16’dır. Doğrulamalı faktör analizine göre ölçeğin, RMSEA değerinin .048, AGFI değerinin .86 ve SRMR değerinin .047 GFI değerinin .90, CFI değerinin .99 NFI değerinin .96 olduğu tespit edilmiştir. Elde edilen bu sonuçlar modelin veri tarafından doğrulandığını göstermiştir. Yazma öz yeterlik ölçeğinin maddelerine ilişkin Cronbach Alfa katsayısı $\alpha= .92$ olarak bulunmuştur. Bu sonuç ölçeğin yüksek güvenilirliğe sahip olduğunu göstermektedir ([Kalaycı, 2006](#)).

Veri Analizi

Araştırmanın verileri, SPSS 24.0 (Statistical Package for Social Science for Personal Computer) adlı paket program ile analiz edilmiştir. Nicel veriler için kullanılan analiz yöntemleri Tablo 6’da gösterilmiştir.



Tablo 6. Araştırmada Kullanılan Analizler

	Normallik Dağılımı	Bağımsız Örneklem t testi	Korelasyon
Konuşma öz yeterliği	✓	✓	✓
Yazma öz yeterliği	✓	✓	✓

Etik Kurul İzni

Gazi Üniversitesi Etik Komisyonu, 20.04.2022 tarih ve E.342495 sayılı karar.

Bulgular

Konuşma ve Yazma Öz Yeterlik Ölçeğinden Alınan Puanlara Göre Öğrencilerin Konuşma ve Yazma Öz Yeterlik Düzeylerine Yönelik Bulgular

Sakarya Üniversitesi TÖMER’de yabancı dil olarak Türkçe öğrenen B2 düzeyindeki 41 uluslararası öğrencinin, uygulanan konuşma öz yeterlik ölçeğinden aldıkları toplam puanın ortalaması aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 7. Öğrencilerin Konuşma Öz Yeterliği Puanlarının Ortalaması

Konuşma öz yeterliği	N	Min.	Max.	X	Std. Sapma
	41	43.00	124.00	85.1707	17.10687

Konuşma öz yeterlik ölçeğinden alınabilecek en düşük puan 19, en yüksek puan 133’tür. Tablo incelendiğinde ölçekten alınan en düşük puan 43, en yüksek puan 124’tür. Ölçeğin ortalaması 85.17’dir. Bu sonuç öğrencilerin konuşma öz yeterliklerinin, ortalamanın üzerinde olduğunu fakat yeterince yüksek olmadığını göstermektedir. Aşağıdaki tabloda yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin konuşma öz yeterlik ölçeğine verdikleri cevapların ortalamaları bulunmaktadır:

Tablo 8. Konuşma Öz Yeterlik Ölçeği Madde Ortalamaları

Madde Numarası	Maddeler	X	Std. Sapma
1	Bir konuşmadaki bütün kelimeleri doğru seslendirebilirim.	4.4634	1.38017
2	Konuşurken dil bilgisi kurallarına uygun cümleler kurabilirim.	4.5854	1.26443
3	Konuşurken ekleri yerinde kullanabilirim.	4.5122	1.36239
4	Bir konu hakkında konuşma yapabilirim.	4.6341	1.13481
5	Giriş, gelişme ve sonuç planına uygun olarak bir konuşma yapabilirim.	4.0976	1.28072
6	Düşüncelerimi sözlü olarak konunun dışına çıkmadan	4.2683	1.41464
7	Bilgi sahibi olduğum bir konuda konuşabilirim.	4.6585	1.37131
8	Hayal ettiklerim hakkında bir konuşma yapabilirim.	5.1707	1.39468
9	Duygu ve düşüncelerimi konuşarak ifade edebilirim.	4.6585	1.29634
10	Konuşurken konuya uygun örnekler verebilirim.	4.6341	1.08986
11	Bir tartışmada karşıt görüşler dile getirebilirim.	4.2439	1.28024
12	Konuşmama uygun ifadelerle başlayabilirim.	4.6585	1.06324
13	Belirtilen/seçilen bir konuyla ilgili konuşabilirim.	4.5122	1.20669
14	Öğrenim hayatımı anlatan bir konuşma yapabilirim.	4.9512	1.22375
15	Tartışmalara sözlü olarak katılabilirim.	4.0732	1.21223
16	Konuşurken aklımdaki şeyleri tam olarak anlatabilirim.	4.2683	1.43221
17	Kendimi akıcı olarak ifade edebilirim.	4.2683	1.24548
18	Düşüncelerimi kesin ve kendimden emin bir biçimde dile getirebilirim.	4.1707	1.35835
19	Konuşmamı uygun ifadelerle sonlandırabilirim.	4.3415	1.33435
Ortalama		4.4826	1.2813

Tablo 9’da konuşma öz yeterlik ölçeğinden ortalaması en yüksek üç ölçek maddesiyle ortalaması en düşük üç ölçek maddesi verilmiştir. Ortalaması en yüksek maddelerde 5 ölçek maddesinin olmasının nedeni ortalaması aynı olan 3 maddenin bulunmasıdır.



Tablo 9. Öğrencilerin Konuşma Öz Yeterlikleriyle İlgili Görüşleri

Madde Numarası	Ortalaması Yüksek Maddeler	X
8	Hayal ettiklerim hakkında bir konuşma yapabilirim.	5.1707
14	Öğrenim hayatımı anlatan bir konuşma yapabilirim.	4.9512
7	Bilgi sahibi olduğum bir konuda konuşabilirim.	4.6585
9	Duygu ve düşüncelerimi konuşarak ifade edebilirim.	4.6585
12	Konuşmama uygun ifadelerle başlayabilirim.	4.6585
Madde Numarası	Ortalaması Düşük Maddeler	X
6	Düşüncelerimi kesin ve kendimden emin bir biçimde dile getirebilirim.	4.1707
5	Giriş, gelişme ve sonuç planına uygun olarak bir konuşma yapabilirim.	4.0976
15	Tartışmalara sözlü olarak katılabilirim.	4.0732

Madde analizinden çıkan sonuçlara göre ortalaması en yüksek maddeler incelendiğinde öğrenciler, “Hayal ettikleri hakkında bir konuşma yapabildikleri”, “Öğrenim hayatını anlatan bir konuşma yapabildikleri”, “Bilgi sahibi olduğu bir konuda konuşabildikleri”, “Duygu ve düşüncelerini konuşarak ifade edebildikleri”, “Konuşmaya uygun ifadelerle başlayabildikleri”ni ifade etmişlerdir. Ortalaması en düşük maddeler incelendiğinde “Düşüncelerini kesin ve kendinden emin bir biçimde dile getirebilme”, “Giriş, gelişme ve sonuç planına uygun olarak bir konuşma yapabileme”, “Tartışmalara sözlü olarak katılabilme” maddelerinde öğrenciler kendilerinin yetersiz olduklarını belirtmişlerdir.

Sakarya Üniversitesi TÖMER’de yabancı dil olarak Türkçe öğrenen B2 düzeyindeki 41 uluslararası öğrencinin, uygulanan yazma öz yeterlik ölçeğinden aldıkları toplam puanın ortalaması aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 10. Öğrencilerin Yazma Öz Yeterliği Puanlarının Ortalaması

Yazma öz yeterliği	N	Min.	Max.	X	Std. Sapma
	41	51.00	103.00	79.2683	13.51670

Yazma öz yeterlik ölçeğinden alınabilecek en düşük puan 16, en yüksek puan 112’dir. Tablo incelendiğinde ölçekten alınan en düşük puan 51, en yüksek puan 103’tür. Ölçeğin ortalaması 79.26’dir. Bu sonuç öğrencilerin yazma öz yeterliklerinin ortalamasının üzerinde olduğunu fakat yeterince yüksek olmadığını göstermektedir. Aşağıdaki tabloda yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin yazma öz yeterlik ölçeğine verdikleri cevapların ortalamaları bulunmaktadır:

Tablo 11. Yazma Öz Yeterlik Ölçeği Madde Ortalamaları

Madde Numarası	Maddeler	X	Std. Sapma
1	Bir sayfalık bir kompozisyonun bütün kelimelerini doğru yazabilirim	4.4878	1.36239
2	Yazı yazarken dil bilgisi kurallarına uygun, doğru cümleler yazabilirim	5.1951	1.38238
3	Yazı yazarken ekleri doğru kullanabilirim.	5.2683	1.22524
4	Ana fikri veya konuyu destekleyen bir paragraf yazabilirim.	4.5122	1.41637
5	Kompozisyonumu giriş, gelişme, sonuç planına uygun olarak yazabilirim	4.8049	1.45292
6	Fikirlerimi konunun dışına çıkmadan açık bir şekilde yazabilirim.	4.8780	1.14445
7	Kompozisyonuna uygun başlık seçebilirim.	4.9512	1.34073
8	Bilgi sahibi olduğum bir konuda kompozisyon yazabilirim.	4.7073	1.12347
9	Hayal ettiklerim hakkında bir yazı yazabilirim.	5.6585	1.15347
10	Duygu ve düşüncelerimi yazılı olarak ifade edebilirim.	4.7805	1.49185
11	Kompozisyon yazarken konuya uygun örnekler verebilirim.	5.0732	1.25280
12	Kompozisyonumu belirli bir plan içinde yazabilirim.	4.7073	1.32748
13	Kompozisyonumu yazı ve sayfa düzenine uygun olarak yazabilirim.	5.0000	1.32288
14	Kompozisyonuma uygun bir sonuç yazabilirim.	5.0000	1.26491
15	Belirtilen / seçilen bir konuyla ilgili bir kompozisyon yazabilirim	4.6585	1.23713
16	Öğrenim hayatımı anlatan bir yazı yazabilirim.	5.5854	1.16137
Ortalama		4.9543	1.29124

Tablo 12’de yazma öz yeterlik ölçeğinden ortalaması en yüksek üç ölçek maddesiyle ortalaması en düşük üç ölçek maddesi verilmiştir.

Tablo 12. Öğrencilerin Yazma Öz Yeterlikleriyle İlgili Görüşleri

Madde Numarası	Ortalaması Yüksek Maddeler	X
9	Hayal ettiklerim hakkında bir yazı yazabilirim.	5.6585
16	Öğrenim hayatımı anlatan bir yazı yazabilirim.	5.5854
3	Yazı yazarken ekleri doğru kullanabilirim.	5.2683
Madde Numarası	Ortalaması Düşük Maddeler	X
15	Belirtilen / seçilen bir konuyla ilgili bir kompozisyon yazabilirim	4.6585
4	Ana fikri veya konuyu destekleyen bir paragraf yazabilirim.	4.5122
1	Bir sayfalık bir kompozisyonun bütün kelimelerini doğru yazabilirim	4.4878

Madde analizinden çıkan sonuçlara göre ortalaması en yüksek maddeler incelendiğinde öğrenciler, “Hayal ettikleri hakkında bir yazı yazabildikleri”, “Öğrenim hayatını anlatan bir yazı yazabildikleri”, “Yazı yazarken ekleri doğru kullanabildikleri”ni ifade etmişlerdir. Ortalaması en düşük maddeler incelendiğinde “Belirtilen / seçilen bir konuyla ilgili bir kompozisyon yazabildikleri”, “Ana fikri veya konuyu destekleyen bir paragraf yazabildikleri”, “Bir sayfalık bir kompozisyonun bütün kelimelerini doğru yazabildikleri” maddelerinde öğrenciler kendilerinin yetersiz olduklarını belirtmiştir.

Konuşma ve Yazma Öz Yeterliği ile Cinsiyet Değişkeni Arasındaki Duruma Ait Bulgular

Çalışmada “Konuşma ve yazma öz yeterliği ile cinsiyet arasında anlamlı fark var mıdır?” sorusuna cevap aranmış ve aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır. [Büyüköztürk \(2020, s. 42\)](#) katılımcı sayısı 50’den küçük olan gruplarda normallik testi için Shapiro-Wilks Testi, katılımcı sayısının 50’den büyük olan gruplarda Kolmogorov-Smirnov Testi uygulanacağını ifade eder. $N < 50$ olduğu için normallik testi için Shapiro-Wilks Testi kullanılmıştır. Yapılan analiz neticesinde konuşma öz yeterlik normallik değeri $p = .526$ ’dır. Konuşma öz yeterlik $p > .05$ olduğu için puanların dağılım normal çıkmıştır. Bu nedenle cinsiyet ile konuşma öz yeterlik arasında anlamlı bir ilişki olduğunu belirlemek için bağımsız örneklem t testi kullanılmıştır. Bu veri analizine ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 13. Konuşma Öz Yeterliği ile Cinsiyet Arasındaki İlişkiye Ait Analiz Sonuçları

	Cinsiyet	N	Ortalama	Std. Sapma	p
Konuşma öz yeterliği	Kız	17	88.76	17.67	.263
	Erkek	24	82.62	16.58	

Veri analizi neticesinde kız öğrencilerin ortalaması 88.76, erkek öğrencilerin 82.62 olup cinsiyetin konuşma öz yeterlik üzerinde anlamlı bir etkisi bulunmamış, anlamlı bir fark çıkmamıştır ($p > 0,05$).

Konuşma öz yeterlik için yapılan normallik analizi yazma öz yeterlik için de yapılmıştır. [Büyüköztürk \(2020, s. 42\)](#) katılımcı sayısı 50’den küçük olan gruplarda normallik testi için Shapiro-Wilks Testi, katılımcı sayısının 50’den büyük olan gruplarda Kolmogorov-Smirnov Testi uygulanacağını ifade eder. $N < 50$ olduğu için normallik testi için Shapiro-Wilks Testi kullanılmıştır. Yapılan analiz neticesinde yazma öz yeterlik normallik değeri $p = .372$ ’dir. Yazma öz yeterlik $p > .05$ olduğu için puanların dağılım normal çıkmıştır. Bu nedenle cinsiyet ile yazma öz yeterlik arasında anlamlı bir ilişki olduğunu belirlemek için bağımsız örneklem t testi kullanılmıştır. Bu veri analizine ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.



Tablo 14. Yazma Öz Yeterliği ile Cinsiyet Arasındaki İlişkiye Ait Analiz Sonuçları

	Cinsiyet	N	Ortalama	Std. Sapma	p
Yazma öz yeterliği	Kız	17	83.58	13.43	.085
	Erkek	24	76.20	12.98	

Veri analizi neticesinde kız öğrencilerin ortalaması 83.58, erkek öğrencilerin 76.20 olup cinsiyetin yazma öz yeterlik üzerinde anlamlı bir etkisi bulunmamış, anlamlı bir fark çıkmamıştır ($p>.05$).

Öğrencilerin Geldikleri Ülkelere Göre Konuşma Öz Yeterliği ve Yazma Öz Yeterliği Ortalamalarına Yönelik Bulgular

Çalışmada “Konuşma ve yazma öz yeterlik ortalamalarının ülkelere göre düzeyleri nedir?” sorusuna cevap aranmış ve aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır. Öğrencilerin geldikleri ülkelere göre önce konuşma öz yeterlik ortalamaları belirlenerek çalışma grubunun düzeyleri araştırılmış, hangi ülkeden gelen öğrencilerin konuşma öz yeterliklerinin yüksek, düşük, orta olduğu belirlenmiştir. Bu veri analizine ilişkin bilgiler Tablo 15’te bulunmaktadır.

Tablo 15. Öğrencilerin Geldikleri Ülkelere Göre Konuşma Öz Yeterliği Ortalamaları

Ülke	Ortalama	N	Std. Sapma
Afganistan	87.00	1	.00
Çad	110.00	1	.00
Endonezya	80.10	10	13.69
Filistin	99.50	2	34.64
Irak	97.00	2	7.07
İran	67.00	2	.00
Kazakistan	82.00	1	.00
Malezya	62.00	1	.00
Pakistan	96.50	4	16.03
Sudan	83.00	1	.00
Suriye	94.00	5	13.47
Suudi Arabistan	85.66	3	19.29
Ürdün	74.00	3	7.93
Yemen	81.00	5	23.73
Toplam	85.17	41	17.10

Öğrencilerin konuşma öz yeterliği puan ortalamaları 62 ile 110 puan arasında değişmektedir. Konuşma öz yeterlik genel ortalaması 85.17’dir. Çad’tan gelen öğrencinin ($n=1$) konuşma öz yeterlik ortalaması en yüksek ($X=110$) iken Malezya’dan gelen öğrencinin ($n=1$) konuşma öz yeterliği en düşüktür ($X=62$). Araştırma grubunun %25’lik kısmını oluşturan Endonezya’dan gelen öğrencilerin konuşma öz yeterlik ortalaması ($X=80.10$) ortalamasının altındadır.

Öğrencilerin geldikleri ülkelere göre yazma öz yeterlik ortalamaları belirlenerek çalışma grubunun düzeyleri araştırılmış, hangi ülkeden gelen öğrencilerin yazma öz yeterliklerinin yüksek, düşük, orta olduğu belirlenmiştir. Bu veri analizine ilişkin bilgiler Tablo 16’da bulunmaktadır.

Tablo 16. Öğrencilerin Geldikleri Ülkelere Göre Yazma Öz Yeterliği Ortalamaları

Ülke	Ortalama	N	Std. Sapma
Afganistan	57.00	1	.00
Çad	79.00	1	.00
Endonezya	80.30	10	12.59
Filistin	86.00	2	24.04
Irak	80.50	2	6.36
İran	83.00	2	.00
Kazakistan	60.00	1	.00
Malezya	51.00	1	.00

Pakistan	84.25	4	18.83
Sudan	58.00	1	.00
Suriye	84.60	5	8.84
Suudi Arabistan	80.00	3	10.58
Ürdün	75.33	3	11.59
Yemen	83.40	5	13.83
Toplam	79.26	41	13.51

Öğrencilerin yazma öz yeterliği puan ortalamaları 51 ile 86 puan arasında değişmektedir. Yazma öz yeterlik genel ortalaması 79.26'dır. Filistin'den gelen öğrencilerin (n=2) konuşma öz yeterlik ortalaması en yüksek (X=86) iken Malezya'dan gelen öğrencinin (n=1) yazma öz yeterliği en düşüktür. (X=51). Araştırma grubunun %25'lik kısmını oluşturan Endonezya'dan gelen öğrencilerin yazma öz yeterlik ortalaması incelendiğinde (X=80.30) genel ortalamanın üzerindedir.

Öğrencilerin Ana Dillerine Göre Konuşma Öz Yeterliği ve Yazma Öz Yeterliği Ortalamalarına Ait Bulgular

Çalışmada “Konuşma ve yazma öz yeterlik ortalamalarının ana dillere göre düzeyleri nedir?” sorusuna cevap aranmış ve aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır. Öğrencilerin ana dillerine göre önce konuşma öz yeterliği ortalamaları belirlenerek çalışma grubunun düzeyleri araştırılmış, hangi dili konuşan öğrencilerin konuşma öz yeterliklerinin yüksek, düşük, orta olduğu belirlenmiştir. Bu veri analizine ilişkin bilgiler Tablo 17’de bulunmaktadır.

Tablo 17. Öğrencilerin Ana Dillerine Göre Konuşma Öz Yeterliği Ortalamalarına İlişkin Bilgiler

Ana Dili	Ortalama	N	Std. Sapma
Arapça	87.04	21	18.25
Endonezce	80.10	10	13.69
Farsça	67.00	2	.00
Fransızca	110.00	1	.00
Özbekçe	75.50	2	16.26
Peştuca	81.00	1	.00
Rusça	82.00	1	.00
Urduca	101.66	3	15.01
Toplam	85.17	41	17.10

Öğrencilerin konuşma öz yeterliği ortalama puanları 67 ile 110 puan arasında değişmektedir. Konuşma öz yeterlik genel ortalaması 85.17'dir. Ana dili Fransızca olan öğrenci (n=1) konuşma öz yeterlik ortalaması en yüksek (X= 110.00) iken Farsça konuşan öğrencilerin (n=2) konuşma öz yeterlikleri en düşüktür (X=67.00). Araştırma grubunun %75'lik kısmını oluşturan Arapça ve Endonezce konuşan öğrencilerin ortalaması incelendiğinde Arapça konuşanlar genel ortalamanın üzerinde (X=87.04), Endonezce konuşanlar genel ortalamaya yakındır (X=80.10).

Öğrencilerin ana dillerine göre yazma öz yeterliği ortalamaları belirlenerek çalışma grubunun düzeyleri araştırılmış, hangi dili konuşan öğrencilerin yazma öz yeterliklerinin yüksek, düşük, orta olduğu belirlenmiştir. Bu veri analizine ilişkin bilgiler Tablo 18’de bulunmaktadır.

Tablo 18. Öğrencilerin Ana Dillerine Göre Yazma Öz Yeterliği Ortalamalarına İlişkin Bilgiler

Ana Dili	Ortalama	N	Std. Sapma
Arapça	80.00	21	13.54
Endonezce	80.30	10	12.59
Farsça	83.00	2	.00
Fransızca	79.00	1	.00
Özbekçe	62.50	2	7.77
Peştuca	70.00	1	.00
Rusça	60.00	1	.00

Urduca	89.00	3	19.92
Toplam	79.26	41	13.51

Öğrencilerin yazma öz yeterliği puan ortalamaları 60 ile 89 puan arasında değişmektedir. Yazma öz yeterlik genel ortalaması 79.26'dır. Ana dili Urduca olan öğrencilerin (n=3) yazma öz yeterlik ortalaması en yüksek (X=89.00) iken Rusça konuşan öğrencinin (n=1) yazma öz yeterliği en düşüktür (X=60.00). Araştırma grubunun %75'lik kısmını oluşturan Arapça ve Endonezce konuşan öğrencilerin ortalaması incelendiğinde Arapça konuşanların (X=80.00) ve Endonezce konuşanların ortalaması (X=80.30) genel ortalamanın üzerindedir.

Konuşma Öz Yeterliği ile Yazma Öz Yeterliği Arasındaki İlişkiye Ait Bulgular

Çalışmada "Öğrencilerin konuşma öz yeterliği ile yazma öz yeterliği arasında anlamlı ilişki var mıdır?" sorusuna cevap aranmış ve aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır. Konuşma öz yeterlik ile yazma öz yeterlik arasındaki ilişkinin analiz edilebilmesi için öncelikle verilerin normallik dağılımına bakılmalıdır. Aşağıdaki tabloda konuşma öz yeterliğe ait normallik dağılımı gösterilmiştir.

Tablo 19. Konuşma Öz Yeterliği Puanlarının Normallik Dağılımı

Grup	N	Çarpıklık (Skewness)	Standart Hata	Shapiro-Wilks Testi p
Konuşma öz yeterliği	41	-.159	-.369	.526

Büyüköztürk (2020, s. 42) Çarpıklık Katsayısı analizinde çarpıklık katsayısı (Ç.K) kendi standart hatasına (S.H) bölündükten sonra çıkan sonuç 1.96 küçükse dağılımın normal olduğunu ifade eder. Konuşma öz yeterlik çarpıklık katsayısı mutlak değeri $-.159/-.369=.43$ 'tür. $p<1.96$ olduğu için dağılım normaldir. Büyüköztürk (2020, s. 42) katılımcı sayısı 50'den küçük olan gruplarda normallik testi için Shapiro-Wilks Testi, katılımcı sayısının 50'den büyük olan gruplarda Kolmogorov-Smirnov Testi uygulanacağını ifade eder. $N<50$ olduğu için normallik testi için Shapiro-Wilks Testi kullanılmıştır. Yapılan analiz neticesinde konuşma öz yeterlik normallik değeri $p=.526$ 'dır. Konuşma öz yeterlik $p>.05$ olduğu için puanların dağılım normal çıkmıştır. Aşağıdaki tabloda yazma öz yeterliğe ait normallik dağılımı gösterilmiştir.

Tablo 20. Yazma Öz Yeterliği Puanlarının Normallik Dağılımı

	N	Çarpıklık (Skewness)	Standart Hata	Shapiro-Wilks Testi p
Yazma öz yeterliği	41	-.120	.369	.372

Büyüköztürk (2020, s. 42) Çarpıklık Katsayısı analizinde çarpıklık katsayısı (Ç.K) kendi standart hatasına (S.H) bölündükten sonra çıkan sonuç 1.96 küçükse dağılımın normal olduğunu ifade eder. Yazma öz yeterlik çarpıklık katsayısı mutlak değeri $-.120/.369=.32$ 'dir. $p<1.96$ olduğu için dağılım normaldir. Büyüköztürk (2020, s. 42) katılımcı sayısı 50'den küçük olan gruplarda normallik testi için Shapiro-Wilks Testi, katılımcı sayısının 50'den büyük olan gruplarda Kolmogorov-Smirnov Testi uygulanacağını ifade eder. $N<50$ olduğu için normallik testi için Shapiro-Wilks Testi kullanılmıştır. Yapılan analiz neticesinde yazma öz yeterlik normallik değeri $p=.372$ 'dir. Yazma öz yeterlik $p>.05$ olduğu için puanların dağılım normal çıkmıştır. Normallik dağılımının incelenmesinden sonra konuşma öz yeterlik ile yazma öz yeterlik arasında ilişki olup olmadığını belirlemek için korelasyon analizi yapılmıştır. Bu analize ilişkin veriler tabloda gösterilmiştir.

Tablo 21. Konuşma Öz Yeterliği ile Yazma Öz Yeterliği Arasındaki Korelasyon Analizi

		Konuşma öz yeterlik	Yazma öz yeterlik
Konuşma öz yeterliği	Pearson Correlation	1	.573
	p		.000
	N	41	41
Yazma öz yeterliği	Pearson Correlation	.573	1
	p	.000	
	N	41	41

Korelasyon katsayısı değer aralığında $|r| \leq .30$ ise zayıf ilişki; $.30 < |r| \leq .70$ ise orta kuvvette ilişki; $|r| > .70$ ise kuvvetli ilişki olduğunu gösterir (Büyüköztürk vd. 2011). Veri analizi neticesinde konuşma öz yeterliği ile yazma öz yeterliği arasında orta kuvvette ($r=.573$) ve anlamlı bir ilişki çıkmıştır ($p<.05$).

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Araştırmanın sonuçları incelendiğinde yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin konuşma öz yeterliklerinin, ortalamanın üzerinde olduğu ancak yüksek olmadığı belirlenmiştir. Bu sonuç, Sallabaş'ın (2012) yaptığı çalışma ile aynı doğrultudadır. Öğrencilerin ölçek maddelerine verdikleri cevaplar doğrultusunda ortalaması en yüksek çıkan maddeler; hayal ettikleri hakkında bir konuşma yapabildikleri, öğrenim hayatını anlatan bir konuşma yapabildikleri, bilgi sahibi olduğu bir konuda konuşabildikleri, duygu ve düşüncelerini konuşarak ifade edebildikleri, konuşmaya uygun ifadelerle başlayabildikleri; ortalaması en düşük çıkan maddeler ise düşüncelerini kesin ve kendinden emin bir biçimde dile getirebilme, giriş, gelişme ve sonuç planına uygun olarak bir konuşma yapabilme, tartışmalara sözlü olarak katılabilme maddeleridir.

Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin yazma öz yeterliklerinin, ortalamanın üzerinde olduğu ancak yüksek olmadığı belirlenmiştir. Öğrencilerin ölçek maddelerine verdikleri cevaplar doğrultusunda ortalaması en yüksek çıkan maddeler; hayal ettikleri hakkında bir yazı yazabildikleri, öğrenim hayatını anlatan bir yazı yazabildikleri, yazı yazarken ekleri doğru kullanabildikleri; ortalaması en düşük çıkan maddeler ise belirtilen / seçilen bir konuyla ilgili bir kompozisyon yazabildikleri, ana fikri veya konuyu destekleyen bir paragraf yazabildikleri, bir sayfalık bir kompozisyonun bütün kelimelerini doğru yazabildikleri maddeleridir.

Öğrencilerin konuşma öz yeterliklerinin cinsiyetlerine göre farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Kız ve erkek öğrencilerin ortalamaları birbirine yakındır. Bu sonuç, Aydın vd. (2017), Kurudayıoğlu ve Güngör (2017) tarafından yapılan çalışmalarla benzerlik göstermiştir.

Öğrencilerin yazma öz yeterliklerinin cinsiyetlerine göre farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Kız ve erkek öğrencilerin ortalamaları birbirine yakındır. Bu sonuç Erdil'in (2017) çalışmasıyla benzerlik göstermektedir.

Araştırmaya katılan öğrenciler 14 farklı ülkeden gelmektedir. Öğrencilerin geldikleri ülkelere göre konuşma öz yeterlik ortalaması en yüksek olan öğrencinin ülkesi Çad, ortalaması en düşük olan öğrencinin ülkesi Malezya'dır.

Öğrencilerin geldikleri ülkelere göre yazma öz yeterlik ortalaması en yüksek olan öğrencilerin ülkesi Filistin, ortalaması en düşük olan öğrencinin ülkesi Malezya olmuştur. Öğrencilerin geldikleri ülkelere göre konuşma ve yazma öz yeterlik sonuçlarında Malezya'nın ortalamada en düşük çıkması ayrıca incelenmiş, Malezya'dan gelen öğrencinin ana dilinin Arapça olduğu tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin ana dili gruplamasında 8 dil tespit edilmiştir. Öğrencilerin ana dillerine göre konuşma öz yeterlik ortalaması en yüksek olan öğrencinin dili Fransızca, ortalaması en düşük olan öğrencilerin dili Farsçadır.

Öğrencilerin ana dillere göre yazma öz yeterlik ortalaması en yüksek olan öğrencilerin dili Urduca, ortalaması en düşük olan öğrencinin dili Rusçadır. Bu sonuçlarda o dilleri konuşan öğrenci sayısı da etkilidir. Araştırmada Fransızca konuşan 1, Farsça konuşan 2, Urduca konuşan 3, Rusça konuşan 1 öğrenci bulunmaktadır.

Konuşma öz yeterliği ile yazma öz yeterliği arasında orta kuvvette ($r=.573$) anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p<.05$). Alanyazın incelendiğinde konuşma becerisi ile konuşma öz yeterliği ya da yazma becerisi ile yazma öz yeterliği arasında ilişkiyi inceleyen çalışmalar ağırlıktadır. Öz yeterliğin dil öğretime etkisine yönelik yakın zamanda yapılan araştırmalar bulunsa da (Templin, 2011; Zhang, 2018; Leeming, 2017) daha fazla çalışmaya ihtiyaç duyulmaktadır. Öz yeterliğin dil becerisi etkisine yönelik araştırmalar öz yeterlikle dil becerileri arasındaki ilişkinin anlaşılmasına katkı sağlamaktadır. Bu bağlamda Büyükkiz (2011), Hsieh ve Kang (2010), Zhang (2018), Templin (2011), Asakereh ve Dehghannezhad (2015) tarafından yapılan araştırmalarda dil becerileriyle öz yeterlik arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Yapılan çalışmalardan iki çalışma (Büyükkiz, 2011; Mills ve Péron, 2009) yazma becerisiyle öz yeterlik arasındaki ilişkiyi, iki çalışma (Zhang, 2018; Asakereh ve Dehghannezhad, 2015) konuşma becerisiyle öz yeterlik arasındaki ilişkiyi, iki çalışma (Templin, 2011; Hsieh ve Kang, 2010) genel dil öğretimiyle öz yeterlik arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Araştırmalar, dil becerileriyle öz yeterlik arasında anlamlı bir ilişki olduğunu göstermektedir. Bununla beraber dil beceriyle öz yeterlik arasında durumun geneli temsil ettiği söylemek mümkün değildir.

Araştırmada çıkan sonuçlar doğrultusunda şu önerilerde bulunulmuştur:

- Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi yapan kurumlar, eğitimin başında öğrencilerin konuşma ve yazma öz yeterliklerini ölçebilir. Öz yeterlikleri düşük olan öğrencilere yönelik çalışmalar yapılabilir.
- Öğreticiler öz yeterlikleri düşük olan öğrencilere yönelik bireyselleştirilmiş öğrenme, grup çalışması gibi öz yeterliği artıracak yöntem ve teknikler kullanabilir.
- Konuşma öz yeterlik ölçeği ve yazma öz yeterlik ölçeği öğrencilere uygulandıktan sonra ortalaması düşük çıkan maddelere yönelik önleyici çalışmalar yapılabilir.
- Konuşma öz yeterliği ile yazma öz yeterliği arasındaki ilişkiyi inceleyen araştırmalar artırılmalıdır. Dil becerileri birbirlerinin gelişimini etkilerken dil öz yeterliklerin de birbirini etkilemesi olasıdır.
- Mills (2014) dört öz yeterlik kaynağını esas alan müfredatın disiplinler arası bir çalışmayla hazırlanması gerektiğini belirtmektedir. Bu çalışmayı dil eğitimcileri, eğitim bilimciler, toplumbilimciler, ruhbilimcilerin ya da ilgili alan uzmanları bir araya gelerek oluşturulabilir.
- Ana dili ve geldikleri ülkeler homojen olan daha geniş katılımlı gruplarda benzer çalışmalar yapılabilir.

Kaynaklar

- Asakereh, A., & Dehghannezhad, M. (2015). Student satisfaction with efl speaking classes: relating speaking self-efficacy and skills achievement. *Issues in Educational Research*, 25(4), 345-363.
- Aydın, G., Şahin, A., Yağmur, E., Emre, K. ve Salı, M. K. (2017). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin konuşma öz yeterliliklerinin belirlenmesi (ÇOMÜ Tömer örneği). *Journal of Awareness*, 2(3S), 549-564.
- Bandura, A. (1997). *Self-efficacy: The exercise of control*. New York: W.H. Freeman.
- Büyükkız, K. (2011). *Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yazma becerileri ile öz yeterlilik algıları arasındaki ilişki üzerine bir araştırma*. Gazi Üniversitesi.
- Büyükoztürk, Ş. (2020). *Sosyal bilimlerde veri analizi el kitabı*. 28. Baskı, Pegem Akademi.
- Büyükoztürk, Ş., Çokluk, Ö. ve Köklü, N. (2011). *Sosyal bilimler için istatistik*. 7. Baskı, Pegem Akademi.
- Erdil, M. (2017). Yabancı öğrencilerin Türkçe yazma becerisine karşı öz yeterlik algıları. *Turkophone*, 4(2), 87-10.
- Hamzadayı, E. (2021). Konuşmaya ilişkin duyuşsal nitelikler. G. Çetinkaya (Ed.), *Konuşma ve eğitimi içinde* (s.89-103). Pegem Yayıncılık.
- Hsieh, P. P. H., & Kang, H. S. (2010). Attribution and self efficacy and their interrelationship in the Korean EFL context. *Language Learning*, 60(3), 606-627.
- Kalaycı, Ş. (Ed.). (2006). *SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri*. Asil Yayın Dağıtım.
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemi: Kavramlar-ilkeler-teknikler*. Nobel Yayıncılık.
- Kurudayıoğlu, M. ve Güngör, H. (2017). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin konuşma öz yeterliliklerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 6(2), 1105-1121.
- Leeming, P. A. (2017). Longitudinal investigation into English speaking self-efficacy in a Japanese language classroom. *Asian. J. Second Foreign Lang. Educ*, 2, 12.
- Mills, N. (2014). Self-efficacy in second language acquisition. In S. Mercer & M. Williams (Eds.), *Multiple perspectives on the self in SLA* (pp. 6-19). Bristol: Multilingual Matters.
- Mills, N. A., & Péron, M. (2009). Global simulation and writing self-beliefs of college intermediate French students. *International Journal of Applied Linguistics*, 156, 239-273.
- Sallabaş, M. E. (2012). Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin konuşma öz yeterliliklerinin değerlendirilmesi. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 16(2), 269-290.
- Sallabaş, M. E. (2013). Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler için konuşma öz yeterlik ölçeği: geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 36, 261-270.
- Şengül, K. (2020) Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde motivasyon, öz yeterlik, kaygı ve tutum. H. Karatay (Ed.), *Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi el kitabı* (s. 81-109) içinde. Pegem Akademi.



Templin, S. A. (2011). *Examining the effects of self-efficacy sources on english as a second language (ESL) self-efficacy beliefs and ESL proficiency*. Doctoral Dissertation, Trident University International, California. Retrieved from <https://www.proquest.com/dissertations-theses/examining-effects-self-efficacy-sources-on/docview/874842280/se-2>

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2021). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.

Zhang, X. (2018). *Self-efficacy and english public speaking*. Doctoral Dissertation, Washington State University Department of Teaching and Learning. Retrieved from <https://www.proquest.com/dissertations-theses/self-efficacy-english-public-speaking/docview/2189081856/se-2>

Extended Abstract

Self-efficacy is defined as one's belief in one's abilities to organize and implement actions to achieve certain gains by Bandura (1997, p. 3). According to Bandura (1997, p. 80), people's beliefs about their competence constitute an important aspect of their self-knowledge. Self-efficacy beliefs can be derived from four primary sources of information. These are as follows:

- Experiences
- Indirect Experiences (Observations)
- Verbal Persuasion
- Psychological State

Personal experiences are the most effective source of self-efficacy beliefs. If a person is interested in the task in question and has managed to complete similar or identical tasks, their self-efficacy will be high. Vicarious experiences are defined as the transfer of competencies and changing one's beliefs by comparing them with the achievements of others. Vicarious experiences are the second largest source of influence on self-efficacy beliefs. Self-efficacy occurs when one observes peers successfully performing the task in question. The third source of self-efficacy is verbal persuasion and social influence that one has certain abilities. Peers can be influenced by encouragement. The final source of self-efficacy is psychological states. Psychological state is defined as partial assessments of people's abilities, strengths, and vulnerability to dysfunction. Positive experiences further increase self-efficacy. This situation creates a desire for subsequent tasks and a cyclical relationship that will achieve these tasks (Bandura, 1997 as cited in Leeming, 2017).

This study aims to determine the productive language self-efficacy, which are speaking self-efficacy and writing self-efficacy, of students learning Turkish as a foreign language in Türkiye. The research is a survey study, one of the quantitative research methods, which aims to reveal a past or present situation as it exists (Karasar, 2012, p. 77).

The study group of the research consists of 41 students studying at the B2 Turkish level at Sakarya University TÖMER. As a means of purposeful sampling, the study uses criterion sampling to select the study groups. This sampling method is the study of all cases that meet a set of predetermined criteria. The criterion or criteria in question can be created by the researcher or a pre-prepared criteria list can be used. (Yıldırım and Şimşek, 2021, p. 120).

As data collection tools, the study employs a personal information form prepared by the researcher to determine the personal information of the learners, the "Speaking Self-Efficacy Scale for



Learners of Turkish as a Foreign Language” developed by Sallabaş (2013) to determine the speaking self-efficacy levels of the learners, and the “Writing Skill Self-Efficacy Scale for Learners of Turkish as a Foreign Language” developed by Büyükikiz (2011) to determine the students' writing self-efficacy levels.

The data in the study are analyzed with the package program SPSS 24.0 using the Normality Distribution, Independent Sample t-test, and Correlation tests.

Examining the research results, it is clear that the speaking self-efficacy of students learning Turkish as a foreign language is above average, but not high enough. It is also evident that the writing self-efficacy of students learning Turkish as a foreign language is above average, but not high enough.

The results also show that students' speaking self-efficacy does not differ according to their gender, and neither does their writing self-efficacy.

Learners participating in the research come from 14 different countries. As for the countries the learners are from, the country of the learner with the highest speaking self-efficacy average is Chad, and the country of the learner with the lowest speaking self-efficacy average is Malaysia. The country of the learners with the highest writing self-efficacy average is Palestine, and the country of the learners with the lowest average is Malaysia. It is also clear that Malaysia has the lowest average speaking and writing self-efficacy results regarding the countries the students are from, and it is clear that the native language of the learner from Malaysia is Arabic.

There are 8 languages identified in the native language grouping of the students participating in the research. As for the learners' native language, the language of the learner with the highest speaking self-efficacy average is French, and the language of the learners with the lowest average is Persian. Also, the language of the learners with the highest writing self-efficacy average is Urdu, and the language of the learner with the lowest average is Russian. The number of students speaking those languages is also effective in these results. In the research, there is one French-speaking student, two Persian-speaking students, three Urdu-speaking students, and one Russian-speaking student.

Finally, there is a significant medium strength ($r=.573$) relationship between speaking self-efficacy and writing self-efficacy of the learners ($p<.05$).